

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2015. július végi helyzetéről*

2015. augusztus

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének 2015. július végi halmozott hiánya 894,1 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 953,7 milliárd forintos deficittel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 36,7 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 22,9 milliárd forintot meghaladó szufficittal zártak.

2014. július végén az államháztartás központi alrendszerének deficitje 851,4 milliárd forintot tett ki. A két év azonos időszaka közti különbség elsősorban az uniós források eltérő alakulásából fakad. A fejezeti kezelésű előirányzatok uniós bevételei 276,9 milliárd forinttal maradtak el az előző évi bevételektől, mely egyrészt az évenként változó elszámolások különbségéből ered, másrészt pedig az Európai Unió Bizottsága által vizsgálat alá vont és egyeztetés alatt lévő tételek következménye, mely utóbbiak pénzforgalomban később realizálódnak. Ez azonban az uniós módszertan szerinti egyenleget nem befolyásolja, tekintve, hogy az év végéig esetlegesen meg nem érkező, de a Bizottságtól jogosan igényelt összegek bevételként elszámolhatók. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai 170,2 milliárd forinttal haladták meg az előző évi kiadásokat, mely a felfutó kifizetéseknek köszönhető.

A 2015. július havi deficit 70,8 milliárd forintot tett ki, szemben az előző évi 37,7 milliárd forintos hiánnyal. Az eltérést főként a fejezeti kezelésű előirányzatok uniós bevételeinek az előző év júliusához viszonyított jelentős elmaradása okozta, melyek azonban később elszámolásra kerülnek. Ezzel szemben az előző év júliusához képest lényegesen magasabban alakultak a társasági adóból, az általános forgalmi adóból, a jövedéki adóból, a személyi jövedelemadóból, valamint a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek.

A 2015. évben is - hasonlóan az elmúlt évekhez - a kiadások és bevételek teljesülésének időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása nem időarányos: az év első felében a kiadások meghaladják a bevételeket. Az uniós módszertan szerinti 2015. évi hiánycél továbbra is a GDP 2,4%-a.

Központi költségvetés

A központi költségvetés július végi halmozott bevételei az előző év azonos időszakához képest 59,9 milliárd forinttal alacsonyabb összegben alakultak, melynek hátterében elsősorban a fejezeti kezelésű előirányzatok lényegesen elmaradó uniós bevételei állnak. Emellett kisebb összegben teljesültek a költségvetési szervek bevételei, az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések, valamint a kamatbevételek is.

A központi költségvetés július végi halmozott kiadásai 137,2 milliárd forinttal teljesültek alacsonyabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában. A két év azonos időszakának összehasonlítását befolyásolta az a tény is, hogy tavaly május végéig került sor a helyi önkormányzatok adóssághozjárulási célú támogatás kifizetésére. Mindezen felül elmaradtak az előző évitől a garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz, a helyi önkormányzatok támogatása, a lakásépítési támogatások, a társadalmi önszerveződések

támogatása, a kezességérvényesítés kiadásai, a hozzájárulás az EU költségvetéséhez, valamint az egyéb kiadások is.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2015. I-VII. hónapban 744,1 milliárd forintot tettek ki, 21,5 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 169,0 milliárd forintos szintet értek el, 16,6 milliárd forinttal kevesebbet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (575,1 milliárd forint) így összességében 4,9 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2015. július végi 36,7 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 29,9 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 6,8 milliárd forintos többletéből tevődik össze. A 2014. év I-VII. hónapjában az alapok együttes többlete ennek közel 3,7-szerese volt. A különbség részben a bevételi oldalon jelentkezett, az alapok összes bevétele 38,6 milliárd forinttal alakult alacsonyabban az előző év azonos időszakához képest. Az elmaradás alapvetően a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevétel növekedése következtében az előző év azonos időszakához képest jelentősen lecsökkent központi költségvetési támogatás (Egészségbiztosítási Alap) következménye. A kiadási oldalon viszont 2,1%-os növekedés következett be az egy évvel korábbi teljesítéshez képest. A kiadásokon belül a nyugdíjkiadások 41,8 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakának kiadásait, amely a 2015. január 1-jétől megvalósult nyugdíjemeléssel függ össze. Növekedtek továbbá a gyógyszer támogatásra, a gyermekgondozási díjra és a táppénzre fordított összegek is.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi 22,9 milliárd forintot meghaladó többlete az előző év azonos időszakához képest kisebb lett. Az alapok összes bevételei 16,9 milliárd forinttal, kiadásai pedig 39,5 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak az előző év azonos időszakához képest. A bevételek közül – többek között – a Nemzeti Foglalkoztatási Alap egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapot megillető hányadából származó bevételei lettek magasabbak. A kiadások közül elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadása, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos időszakához képest.

Az államháztartás központi alrendszerének július végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	2014. évi előzetes tény (1)	2014. I-VII. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2015. évi törvényi módosított előirányzat (1)	2015. I-VII. hó tény (2)	előirányzat= 100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-837,1	-1 031,1	123,2	-841,4	-953,7	113,3
bevétel:	11 800,9	5 987,0	50,7	10 932,9	5 927,1	54,2
kiadás:	12 638,0	7 018,1	55,5	11 774,3	6 880,8	58,4
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	5,7	45,5	-	-51,0	22,9	-
bevétel:	471,9	269,9	57,2	491,4	286,8	58,4
kiadás:	466,2	224,4	48,1	542,4	263,9	48,7
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	5,7	134,2	-	0,0	36,7	-
bevétel:	5 031,6	2 947,4	58,6	4 935,4	2 908,9	58,9
kiadás:	5 025,9	2 813,2	56,0	4 935,4	2 872,2	58,2
EGYENLEG ÖSSZESEN	-825,7	-851,4	103,1	-892,4	-894,1	100,2
bevétel:	17 304,4	9 204,3	53,2	16 359,7	9 122,8	55,8
kiadás:	18 130,1	10 055,7	55,5	17 252,1	10 016,9	58,1

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. A **társasági adóból** a központi költségvetésben az év első hét hónapjában 206,0 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaka értékét 46,6 milliárd forinttal (29,2%-kal) haladta meg. A befizetések 17,4%-kal magasabban, míg a kiutalások 9,6%-kal alacsonyabban alakultak az előző évinél. A befizetések emelkedésében elsősorban a vállalatok nyereségének növekedései állnak. A kiutalások csökkenését a kiutalási kérelmek alacsonyabb száma indokolja.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben július végéig 7,1 milliárd forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 2,1 milliárd forinttal maradt el a 2014. év azonos időszakában befolyt bevételtől. Az alacsonyabb bevétel mögött az árfolyamgát rendszerének lezárása áll.

A **cégautóadóból** július végéig 22,6 milliárd forint bevétel teljesült, amely némileg meghaladta az előző év azonos időszakának összegét.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első hét hónapjában a központi költségvetésben 12,0 milliárd forint bevétel keletkezett, amely teljesítés 16,3 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának bevételénél (akkor a május havi elszámoláshoz kötődő visszaigénylések miatt kiutalás történt). A növekedés hátterében továbbá törvényváltozás hatása (adóelőleg-fizetési kötelezettség előírása) áll.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** az év I-VII. hónapjában 42,3 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 9,2%-kal maradt el a 2014. év azonos időszakának értékétől, melynek hátterében az eva hatálya alá tartozó adózók számának csökkenése áll.

Az **energiaadóból** 12,5 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első hét hónapjában, amely az előző év azonos időszakának értékét 3,2 milliárd forinttal haladta meg, melynek hátterében a befizetések növekedése és a kiutalások csökkenése áll.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I-VII. havi adatok alapján 3,0 milliárd forint bevétel keletkezett, amely teljesítés 0,2 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának összegét.

Bányajáradék címén július végéig mintegy 23,1 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2014. évi adatokhoz képest 15,6 milliárd forinttal volt alacsonyabb a befizetés, melynek hátterében a Brent kőolaj árának jelentős csökkenése áll.

A **játékadóból** az év első hét hónapjában 21,4 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely 1,8 milliárd forinttal magasabb a 2014. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron július végéig 12,9 milliárd forint volt a bevétel, ami az egy évvel korábbi, 13,9 milliárd forint összegű bevételtől 1,0 milliárd forinttal maradt el. Ezen a mérlegsoron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** július végéig összesen 227,9 milliárd forint bevétel teljesült, amely közel 38 milliárd forinttal haladta meg a tavalyi év azonos időszakát. E bevételek között jelennek meg az elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a karkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevételek, a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, valamint a különféle bírságokból származó bevételek is. Ezen belül a legnagyobb tételt az elektronikus útdíj 80,1 milliárd forintot kitevő összege képviseli. A tavalyi évhez viszonyított többlet legnagyobb részét az magyarázza, hogy 2015 januárjától az egyéb központosított bevételek mérlegsoron jelenik meg az időalapú útdíj is.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron július végéig a központi költségvetésnek 74,2 milliárd forint bevétele származott, amely közel megegyezik a 2014. év azonos időszakának bevételével.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyed-ágazatok terhelő különadóból** 2015. I-VII. hónapjában 311,4 millió forint bevétel származott. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett bevétel.

A **kisadózók tételes adója** mérleghasonlósorán július végéig 30,6 milliárd forint bevétel teljesült, ami az egy évvel korábbi, 23,7 milliárd forint összegű bevételt 6,9 milliárd forinttal haladta meg. Az eltérés fő oka, hogy a bázishoz képest több mint 28 ezer fővel emelkedett a kisadózók tételes adóját választó adóalanyok száma.

A **kisvállalati adó** jogcímen az év első hét hónapjában 7,4 milliárd forint bevétel realizálódott, mely az előző év azonos időszakától 0,7 milliárd forinttal maradt el. Az elmaradás hátterében meghatározóan a 2015. január 1-jétől megváltozott előlegfizetésre vonatkozó szabályozás, kisebb részben az adózók számának csökkenése áll. 2015. január 1-jétől megszűnt a kisvállalati adózók havi előlegfizetési kötelezettsége, az adónem hatálya alá tartozó cégeknek egységesen negyedévente kell az előlegfizetési kötelezettségüket teljesíteniük.

A **közműadó** mérleghasonlósorán július végéig 28,4 milliárd forint bevétel teljesült, ez a tavalyi összeget 0,8 milliárd forinttal haladta meg.

A **reklámadó** mérleghasonlósorán július végéig 1,7 milliárd forint bevétel teljesült. Ez az adónem 2014. augusztus 15-től hatályos, az első befizetési kötelezettség 2014 augusztusában keletkezett.

2. 2015. január-július hónapban a költségvetésnek 3116,3 milliárd forint bruttó **általános forgalmi adó** bevétele keletkezett, mely a 2014. évi bázisértéket (2905,3 milliárd forint) 211,0 milliárd forinttal (7,3%-kal) haladta meg. Ezen belül az önadózói (belföldi) befizetések összege 2910,1 milliárd forintot tett ki, mely a bázisértéket (2713,6 milliárd forint) 196,5 milliárd forinttal (7,2%-kal) haladta meg. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz és a kereskedelemhez köthető.

A korábbi, vámhatóság által beszedett bevételek utáni befizetések (összesen 206,2 milliárd forint, melyből 137,9 milliárd forint az import utáni és mintegy 68,3 milliárd forint a dohánytermékek utáni áfabefizetés) a bázishoz képest 14,5 milliárd forinttal (7,6%-kal) nőttek. A magasabb teljesülést a dohánytermékek utáni áfabefizetések 1,1 milliárd forintos (1,6%-os) és az importtermékek utáni befizetések 13,4 milliárd forintos (10,8%-os) növekedése eredményezte.

A kiutalások 1377,0 milliárd forintos összege 99,5 milliárd forinttal (7,8%-kal) növekedett a bázishoz (1277,5 milliárd forint) képest. Ennek hátterében elsősorban a befizetések növekedése áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb visszaigénylések kísérték.

Mindezek alapján július végéig 1739,3 milliárd forint nettó általános forgalmi adó bevétel keletkezett, ami az egy évvel korábbi összeget (1627,8 milliárd forint) 111,5 milliárd forinttal (6,8%-kal) haladta meg.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első hét hónapjában 533,4 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi összegnél 31,2 milliárd forinttal, 6,2%-kal magasabb. Az üzemanyagok esetében 311,8 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 30,8 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételénél. A befizetések növekedését elsősorban a gázolaj-, másodsorban a benzinforgalom bázisévhez mért emelkedése magyarázza. A dohánygyártmányok jövedéki adója (171,1 milliárd forint) 1,8 milliárd forinttal volt magasabb a tavalyi év bevételénél. A magasabb teljesülés háttérében a dohánytermékek utáni kedvezőbb adójegy-elviteli adatok állnak. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 50,5 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 1,4 milliárd forinttal kevesebb a bázisidőszaki összegnél.

A **regisztrációs adóból** az év első hét hónapjában 12,3 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 112,8%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés háttérében a gépjármű forgalomba helyezések növekedése áll.

A **távközlési adóból** július végéig 32,0 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, mely bevétel 0,6 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi összegtől.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek az év első hét hónapjában 124,1 milliárd forint bevétele keletkezett, mely az előző év azonos időszakától 37,3 milliárd forinttal maradt el. Az alacsonyabb teljesülés háttérében a Kincstár befizetései – jogszabályváltozás miatti – csökkenése áll, melyet részben kompenzált a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése.

A **biztosítási adóból** július végéig 17,7 milliárd forint bevétel keletkezett, mely 0,7 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi összeget.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év I-VII. hónapjában 980,7 milliárd forint volt, amely az 1053,6 milliárd forintos bruttó befizetés és a 72,9 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 51,4 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 65,7 milliárd forinttal (6,6%-kal), míg a kiutalások 14,3 milliárd forinttal (24,4%-kal) nőttek. A befizetések emelkedésének háttérében elsősorban a versenyszektor bériáramlásának növekedése áll.

Az **illetékbefizetések** – a 2014. év első héthavi bevételéhez viszonyítva 12,6%-kal, 8,7 milliárd forinttal magasabb – összege 78,0 milliárd forintot tett ki. A nagyobb teljesülés háttérében az előző év azonos időszakához viszonyított magasabb összegű befizetések állnak.

A **gépjárműadóból** július végéig 23,8 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának 2013. évi változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

4. 2015 első hét hónapjában a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 903,4 milliárd forintot tettek ki, mely 2,5%-kal alacsonyabb a 2014. január-július havi bevételnél (926,3 milliárd forint). Az intézmények érintett időszakai bevételei közül az alábbi tételek emelhetők ki: 547,5 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő működési célú támogatások, 75,6 milliárd forintot az államháztartáson belülről jövő felhalmozási célú támogatások, 72,5 milliárd forintot a közhatalmi, 155,9 milliárd forintot a működési bevételek tettek ki. A fennmaradó részt a felhalmozási bevételek, a működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök, illetve az azonosítás alatt álló bevételek alkották.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele** 2015. január-július hónapban 56,8 milliárd forint volt, ami 6,0 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest (2014-ben 50,8 milliárd forint).
6. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** között az **EU támogatás** a 2015. év első hét hónapjában 396,9 milliárd forint volt, amely az előirányzat 23,1%-a. Az eddigi teljesítés 276,9 milliárd forinttal maradt el a 2014. év azonos időszakának bevételétől. Az elmaradás oka, hogy nem érkeztek meg a várt uniós bevételek, a szükséges egyeztetések jelenleg is folynak. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (a továbbiakban: NSRK) operatív programjainál 287,8 milliárd forint bevétel keletkezett. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain a 2015. év első hét hónapjában 97,8 milliárd forint összegben teljesült bevétel.
7. A **központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege 2015. január-július hónapban 13,2 milliárd forint volt, amely 2,7 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakának befizetéseivel képest (2014-ben 15,9 milliárd forint). Az első hét hónapban 12,9 milliárd forintot tett ki a költségvetési törvény 9. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség teljesítése. A fennmaradó összeg a 2015. évi költségvetési törvény 9. § (8) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség – a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggésben a szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás befizetése a központi költségvetési szervek által – teljesítése.
8. Az **elkülönített állami pénzalapok befizetése** címen a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap az I-VII. hónapban 5,0 milliárd forintot teljesített.
9. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen 2015. július végéig a teljesítés 10,3 milliárd forint volt, ami 4,2 milliárd forinttal alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában. Ez a sor tartalmazza a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát, a Munkahelyvédelmi Akcióval összefüggő befizetéseket, továbbá a köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetéseket.
10. Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első héthavi összege 55,7 milliárd forint volt, amelynek közel 70%-át (37 milliárd forint) a hasznosítási bevételek

adták. Ezen belül a legnagyobb összeg (30 milliárd forint) az osztalékfizetésekből származik. Az értékesítési bevételek összege az első hét hónapban 17,2 milliárd forint volt, ennek meghatározó tétele az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítési bevétele (13 milliárd forint) volt. A 2015. első héthavi bevétel 13,9 milliárd forinttal alacsonyabb a tavalyinál, az elmaradás nagyságrendjét egy 2014. júliusi egyszeri bevétel (tőke kivonás) adja.

11. A költségvetés **kamatbevételei** 2015. I-VII. hónapjában 169,0 milliárd forintot tettek ki. A forintban fennálló követelések 169,3 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 7,2 milliárd forintot fizetett. A fennmaradó rész döntően a hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények után származott. A devizában fennálló követelésekből nem volt kamatbevétel, a negatív kamatlábak következtében 0,3 milliárd forint kiadás keletkezett. A tárgyidőszaki bevételek összege alacsonyabb (16,6 milliárd forinttal) az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 15,0 milliárd forinttal, a devizában fennálló követelések kamatbevétele 1,6 milliárd forinttal lett alacsonyabb a tavalyinál.
12. Az **egyéb bevételek** összege július végéig 18,3 milliárd forintot tett ki, mely meghaladja az éves előirányzatot. A túlteljesülés fő oka, hogy az előző évi – elsősorban kötelezettségvállalással nem terhelt – maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban pótelőirányzat ellensúlyozása címen 9,0 milliárd forint került elszámolásra az egyéb bevételek között.
13. Az **egyéb uniós bevételeken** belül a behajtott vámbevételek és cukorágazati hozzájárulások Magyarországot illető 25%-aként 7,9 milliárd forint realizálódott, amely az előirányzat 70,5%-a, míg az uniós támogatások utólagos megtérüléseként 15,6 milliárd forint (36,1%) folyt be a központi költségvetésbe 2015. július végéig.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első hét hónapjában 217,3 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 9,7%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az eltérés döntően a helyközi személyszállítási közszolgáltatások korábbi költségtérítései elszámolásához kötődő, valamint az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítéséhez kapcsolódó magasabb mértékű kifizetésekre vezethető vissza. Az érintett költségtérítési előirányzatok nagyobb mértékű időszakos folyósítása azzal magyarázható, hogy az elmúlt évhez mérten magasabb összegű előirányzatok terhére történt meg a kiadások teljesítése, míg az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése esetében a magasabb összegű kifizetés a támogatási programhoz kapcsolódóan az Eximbank Zrt. kibővült termékkörének megnövekedett támogatási igényével indokolható. Továbbá a helyközi

személyszállítási közszolgáltatások tárgyevi költségtérítése kapcsán jelentkező folyósítások magasabb összege a szerződéses havi ütemezések kifizetéseinek évek közötti eltéréseiből fakad.

2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a magyar állam évente közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása** címről az év I-VII. hónapjában 40,8 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **szociálpolitikai menetdíj-támogatásra** fordított kiadások az év első hét hónapjában 59,4 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 4%-kal maradt el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékétől. Az eltérés az alacsonyabb mértékű közlekedési szolgáltatói igénylésekre vezethető vissza.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások 2015 első hét hónapjában 64,8 milliárd forintot tettek ki, ami 18,4%-kal alacsonyabb a 2014. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés legfőbb oka, hogy 2015. február 1-jével a devizahitel-adósok tartozásállománya forintosításra került, az árfolyamgát konstrukció fokozatosan kivezetésre kerül. További tényezők együttes hatása is befolyásolja a mérleget, mint az árfolyam és a referenciahozamok, valamint az egyes konstrukciót igénybe vevők létszámának változása.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra 2015. I-VII. hónapban összesen 243,3 milliárd forintot fordítottak, amely a 2014. évi július végi kiadásoktól mindössze 2,2 milliárd forinttal maradt el. Ebből az alábbi ellátások emelhetők ki: családi pótlékra összesen 189,4 milliárd forint, gyermekgondozási segélyre 36,9 milliárd forint, gyermeknevelési támogatásra 7,2 milliárd forint, életkezdési támogatásra 3,5 milliárd forint, anyasági támogatásra 3,4 milliárd forint került kifizetésre. A korhatár alatti ellátásokra 2015. I-VII. hónapban a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból 82,9 milliárd forintot fordítottak, amely 21,5 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában kifizetett összegek. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékra 35,6 milliárd forintot fordítottak, a szolgálati járandóságra kifizetett összegek pedig 47,3 milliárd forintot tettek ki. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. (Ezen létszámcsökkenés hatása meghaladta az ellátások januárban végrehajtott emelésének (1,8%) a hatását.) 2015. I-VII. hónapban a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra kifizetett összegek (77,2 milliárd forint) mintegy kétszeresét tették ki az egy évvel korábbi

kiadásoknak. 2015. januártól az NCSSZA kiadásai között jelenik meg a járási szociális feladatok ellátása, amely az ápolási díj és az időskorúak járadéka mellett márciustól a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az újonnan bevezetett egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás forrását is tartalmazza. Ezen ellátásokra az év első hét hónapjában összesen 39,1 milliárd forintot fordítottak. A különféle jogcímen adott térítések 2015. I-VII. hónapban 14,4 milliárd forintot tettek ki, amely a tavalyi évi teljesítéstől 0,7 milliárd forinttal maradt el. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított 10,3 milliárd forint.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2015. január-július hónapban 2322,0 milliárd forintot tettek ki, amely 1,1%-kal magasabb az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokhoz képest (2296,5 milliárd forint). Az intézmények teljesítéséből 1398,1 milliárd forint a személyi juttatásokra, szociális hozzájárulási adóra és munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg. Ezen időszakban dologi kiadásokra 715,3 milliárd forintot, beruházásokra 118,4 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a felújítások, az ellátottak pénzbeli juttatásai, az egyéb működési és felhalmozási célú kiadások alkották.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak** 2015. évi első héthavi teljesítése 667,5 milliárd forintot tett ki, amely 5,4%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában keletkezett összeg (a 2014. évben 633,1 milliárd forint). Ezen időszak teljesítéséből az alábbi nagyobb tételek emelhetők ki: 131,3 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás és tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések), melyből 15,5 milliárd forint az augusztus havi normatívák összege, 64,1 milliárd forint kifizetés az „Autópálya rendelkezésre állási díj” törvénysorról, 52,0 milliárd forint kifizetés a szociális célú humán szolgáltatások támogatására, 48,9 milliárd forint kifizetés az FM „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” törvénysorról, 34,1 milliárd forint kifizetés az NFM „Közúthálózat fenntartás és működtetés” törvénysorról, 22,4 milliárd forint a kormányhatározatok alapján történt maradványutalások összege, 23,9 milliárd forint utalás történt az Unió fejlesztések fejezet „Állami költségvetési kedvezményezettnek sajtóterő támogatása” törvénysorról.
8. Az év első hét hónapjában **a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezettek részére összesen 1217,6 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely az előirányzat 48,5%-a. Az eddigi teljesítés 170,2 milliárd forinttal haladta meg a 2014. év azonos időszaka kifizetését. Az idei jelentős, több mint 1000 milliárd forintos kifizetés oka, hogy a 2007-2013-as programozási időszak operatív programjai esetében az idei évben be kell fejezni a projekteket, így a fennmaradó teljes támogatási összeget a kedvezményezetteknek még idén el kell költeniük. Az uniós kiadási előirányzatokon belül az NSRK sorai 1069,4 milliárd forintban teljesültek. A Közlekedés Operatív Program (345,6 milliárd forint), valamint a Környezet és Energia Operatív Program

(274,6 milliárd forint) teljesítettek a legjobban az operatív programok közül. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain a 2015. év első hét hónapjában 123,3 milliárd forint összegben teljesült kiadás.

9. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen az I-VII. havi adatok alapján 80,3 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. A **Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** címen az év első hét hónapjában összesen 331,1 milliárd forint támogatás került átutalásra, amely majdnem teljes egészében az Egészségbiztosítási Alapot illetve meg. Az Egészségbiztosítási Alapnak járulék címen átadott pénzeszköz 218,3 milliárd forintot tett ki, amely kismértékben magasabb a tavalyi év azonos időszakában juttatott összegnél (216,1 milliárd forint). Ez a hozzájárulás a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkezők (nyugellátásban részesülők, kiskorúak, felsőfokú tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett egészségügyi szolgáltatási járulék forrásául szolgál. Az Egészségbiztosítási Alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére idén július végéig 95,0 milliárd forint támogatásban részesült, szemben az előző év azonos időszaka 198,5 milliárd forintos költségvetési hozzájárulásával. 2015. január-július hónapban az Egészségbiztosítási Alap kiadásainak támogatására szolgáló pénzeszközátadás 17,5 milliárd forintot tett ki, 46,5 milliárd forinttal elmaradva a tavalyi évi I-VII. havi összegtől. A fennmaradó részt a társadalombiztosítási alapoknak az igazgatási szerveiknél foglalkoztatottak kompenzációjára, a Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásaira, valamint a Nyugdíjbiztosítási Alap központi hivatali szerve részére, kormányhatározat alapján, a kormányzati integrációval összefüggésben átutalt költségvetési támogatás tette ki.
11. A **helyi önkormányzatok támogatása** 2015. július végéig összesen 353,5 milliárd forintban teljesült, amely 46,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. A helyi önkormányzatok 2015. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 656,0 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2014. évi támogatástól mintegy 59,9 milliárd forinttal marad el (ennek döntő részét a segélyezési ellátások járási hivatalokhoz történő áttelepítése okozza). A július végi jelentősebb tételek a következők:
 - a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 325,5 milliárd forint, ezen belül:
 - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása alcímen 90,8 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 95,4 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 119,6 milliárd forint,

- = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 19,7 milliárd forint;
 - a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására 18,0 milliárd forint, ezen belül:
 - = a működési célú költségvetési támogatás 3,4 milliárd forint,
 - = a felhalmozási célú költségvetési támogatás 6,2 milliárd forint,
 - = az önkormányzati fejezeti tartalék 6,4 milliárd forint,
 - = a vis maior támogatás címről 2,0 milliárd forint;
 - a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2015. évi kompenzációjára 5,4 milliárd forint
 - további új jogcímekre 4,6 milliárd forint
- kifizetés történt.

12. **A támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez** kiadási tételről a 2015. év első hét hónapjában nem történt kifizetés.
13. **A kamatkiadásokra** 2015. I-VII. hónapjában 744,1 milliárd forintot fordított a költségvetés. A forintban fennálló adósság 541,2 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 469,3 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 61,9 milliárd forintos terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 202,9 milliárd forinttal terhelve a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (179,7 milliárd forint). A devizahitelek kamata 23,2 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,8%-kal csökkentek.
14. **A társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és pártalapítványok működésének támogatására szolgáló összegeket. A mérlegsorról az év I-VII. hónapjában 2,9 milliárd forint kifizetés történt.
15. **A kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron július végéig 2,4 milliárd forint kiadás teljesült. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 0,9 milliárd forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 1,5 milliárd forintot fizettek ki.
16. **Az állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2015. július végéig 7,6 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 5,0 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák kiadása, amely nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A kazah BTA Bank fizetéseképtelensége miatt érvényesített állami háttérű Mehib-biztosítás esedékes fizetési kötelezettségeként 1,4 milliárd forint kiadás merült fel. A további kifizetések (1,2 milliárd forint) az ún. lakáskezességekhez kötődő kezességek érvényesítéséből, valamint a takarékbetétekből eredő fizetési kötelezettségekből adódtak. A 2015. évi adatok több mint 30%-kal kedvezőbb képet mutatnak az egy

évvel korábbi időszakhoz képest. Összetétele ugyanakkor az egy évvel korábbi adatokhoz hasonló annyiban, hogy továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezeségekhez köthető a beváltások döntő része.

17. Az **egyéb kiadások** összege július végéig 51,9 milliárd forint volt, mely 27,8 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakától, ennek fő oka, hogy idén január elsejétől megszűnt az ÁKK Zrt. tranzakciósilleték-fizetési kötelezettsége. A kiadásokon belül a legnagyobb tételt az adósságszolgálati járulékos kiadásokra kifizetett 28,8 milliárd forint jelentette. Ezenfelül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként július végéig 13,4 milliárd forintot fizetett a költségvetés. E kifizetések hazánk nemzetközi szervezetekben való tagságával kapcsolatos tagdíjbefizetésekből származnak.
18. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az év első hét hónapjában teljesített összeg 189,8 milliárd forint volt, amely az előirányzat 64,2%-a.
19. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** első héthavi összege 110,2 milliárd forint volt, amelynek jelentős tételeit cégalapítások, illetve tőkeemelések adták (együttesen 32 milliárd forint). További nagyobb összegű kiadást jelentett a társaságok támogatására fordított 15,7 milliárd forint. Az ingatlanberuházások, -vásárlások kiadásai együttesen 23,2 milliárd forintot tettek ki, ezen belül 18,2 milliárd forint a Nemzeti Eszközkezelő ingatlanvásárlásainak, 1,9 milliárd forint a FINA ingatlanfejlesztéseinek fedezetét biztosította. Az ez évi kiadások nagyságrendileg megegyeznek az egy évvel korábbival.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi többlete meghaladta a 22,9 milliárd forintot. Az egyenleg a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 11,6 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 0,6 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 8,2 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 5,4 milliárd forintos többletéből, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 2,9 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok I-VII. havi egyenlege az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok összes bevételei 16,9 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak az előző év azonos időszakához képest. A bevételek közül – többek között – a Nemzeti Foglalkoztatási Alap egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapot megillető hányadából származó bevételei lettek magasabbak.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 39,5 milliárd forinttal magasabb összegben alakultak. A kiadások közül elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadása, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kiadásai teljességgel magasabban az előző év azonos időszakához képest.

III.**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK
GAZDÁLKODÁSA****NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP****1. Az egyenleg alakulása**

Az alap költségvetése az év első hét hónapját többlettel zárta, melynek összege 29,9 milliárd forint volt. A bevételek 58,8%-át, a kiadások 57,8%-át tették ki az éves előirányzatnak. Tavaly ugyanezt az időszakot az alap 105,5 milliárd forintos többlettel zárta.

2. A bevételek alakulása

Július végén az alap bevételeinek összege 1778,8 milliárd forintot tett ki, ami az előirányzat 58,8%-ának felel meg. Az előző év ugyanezen időszakában a bevételek összege 1816,7 milliárd forint volt, az akkori előirányzat 58,1%-a.

A bevételek legnagyobb részét képező szociális hozzájárulási adóból és járulékokból 1758,9 milliárd forint származott, ami az éves előirányzat 58,7%-a. Az előző évben 1796,6 milliárd forint volt az ezen a jogcímen képződött bevétel. A két időszak összehasonlításánál figyelembe kell venni, hogy 2015. január 1-jétől megváltozott a szociális hozzájárulási adó megosztási aránya a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja között, így a Nyugdíjbiztosítási Alap részesedése 96,3%-ról 85,46%-ra módosult.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások összege 7,5 milliárd forint volt, ami 0,2 milliárd forinttal kevesebb, mint egy esztendővel korábban. Ebbe a körbe a megállapodás alapján fizetők járulékai és az egyszerűsített foglalkoztatás utáni befizetés tartozik.

A késedelmi pótlék és bírság összege 6,0 milliárd forintot tett ki, ami az éves előirányzat 50,1%-a. A bázisidőszakban a kérdéses bevétel 1,3 milliárd forinttal több volt.

3. A kiadások alakulása

Az év első hét hónapjában az alap kiadásainak összege 1748,9 milliárd forint volt, ami az előirányzat időarányos részénél valamivel alacsonyabb, 57,8%. Az összehasonlított időszakban 1711,2 milliárd forint volt a teljesítés, az akkori előirányzat 54,9%-a.

A nyugellátásokra fordított összeg 1742,6 milliárd forint volt, ami az előirányzat 57,9%-ának felel meg. Az előző év azonos időszakához viszonyított növekedés 41,8 milliárd forint. A nyugdíjkiadások tartalmazzák a költségvetési törvényben előírt, a 2014. december 31-ig megállapított ellátásokra vonatkozó 1,8%-os mértékű emelés hatását.

A nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek kiadásaira fordított összeg 6,4 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 60,6%-a. 2014 azonos időszakában az erre a célra fordított kiadás 6,2 milliárd forint volt.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az alap költségvetése az I-VII. hónapot mintegy 6,8 milliárd forint szufficittal zárta. Egy évvel korábban az alap költségvetési pozíciója 28,8 milliárd forint többletet mutatott.

2. A bevételek alakulása

A július végéig befolyt bevételek összege 1130,1 milliárd forintot tett ki. Ez a bevételi főösszeg 59,1%-a, és 0,7 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbi értéktől.

A szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető része és a járulékok együttes összege 579,4 milliárd forint volt, a teljesítés időarányos közeli (58,7%). Ezen bevételek az előző év azonos időszakának értékét 43,6%-kal, 175,9 milliárd forinttal haladták meg.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból a tárgyalt időszakban 28,3 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 2,6 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszak összegét.

Az egészségügyi hozzájárulás címen 106,1 milliárd forint bevételhez jutott az alap, amely 8,9%-kal, 8,7 milliárd forinttal több az előző év azonos időszakához képest. A teljesítés az időarányos előirányzatot is meghaladta.

A bevételek 29,6%-át jelentő, mintegy 334,0 milliárd forint költségvetési támogatás és térítés az előző évben átadott összeg 62,4%-a. Július végéig a járulék címen átvett pénzeszköz összege 218,3 milliárd forint, a rokkantsági, rehabilitációs ellátások részbeni fedezetére átvett összeg 95,0 milliárd forint, míg a tervezett pénzeszközátvételé 17,5 milliárd forint volt. A fennmaradó részt az egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos hozzájárulás tette ki.

Az egyéb bevételek összege 79,9 milliárd forintot tett ki, amely az előirányzat 61,5%-a, és 13,4 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának bevételét. Az ide tartozó bevételek közül a baleseti adóból 17,0 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 15,8 milliárd forint bevétel származott. A két adónem tekintetében a vizsgált időszak teljesítése összességében 6,0 milliárd forinttal volt magasabb az egy évvel korábbi értéknél. Ebben a bevételi csoportban szereplő gyógyszergyártói és -forgalmazói befizetés összege 38,0 milliárd forintot tett ki, amely az előző év azonos időszakát 4,0 milliárd forinttal haladta meg.

3. A kiadások alakulása

Az alap kiadásai az I-VII. hónapban 1123,3 milliárd forintot tettek ki, amely a kiadási főösszeg 58,8%-a.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra 327,7 milliárd forintot fordított, amely a tervezett előirányzat 58%-a. A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 188,2 milliárd forintot tett ki, amely 9,3 milliárd forinttal kevesebb a 2014. év azonos időszakának értékénél. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 65,1 milliárd forintot, táppénzre 43,1 milliárd forintot fordított az alap. Mindkét ellátás esetében a vizsgált időszak teljesítése (a gyermekgondozási díj

5,4 milliárd forinttal, a táppénz 5,1 milliárd forinttal) meghaladta az egy évvel korábbi értéket.

A természetbeni ellátások legnagyobb kiadási előirányzatát képező gyógyító-megelőző ellátásra kifizetett I-VII. havi összeg 549,7 milliárd forintot tett ki, az összehasonlított időszak értéke 547,2 milliárd forint volt. Július végéig a teljesítés az éves előirányzat 57,9%-a.

A gyógyszer támogatására fordított kiadás 186,4 milliárd forint volt, amely 12,1 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét. Gyógyászati segédeszköz támogatásra júliusig 34,0 milliárd forint kifizetés történt, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 1,7 milliárd forint.

Az alapkezelő (OEP) I-VII. havi működési kiadásai 5,7 milliárd forintot tettek ki, amely minimálisan haladta meg a bázisidőszak értékét (5,6 milliárd forint).

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága július végéig 1115,6 milliárd forinttal növekedett, amit négy – egymást részben ellensúlyozó – tényező eredményezett. Az első tényező a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 1073,6 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a devizalejáratokat finanszírozza. A második tényező a deviza-keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat növelte 470,2 milliárd forint összegben. A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású – tényező a nettó devizalejárat 276,2 milliárd forint értékben. A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 151,9 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint július végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	július	%	Mrd Ft	százalékpont
Forint	14 612,0	61,2	15 685,6	62,8	1 073,6	1,6
Hitel	623,3	2,6	749,3	3,0	126,0	0,4
Államkötvény	9 989,0	41,8	10 585,3	42,3	596,3	0,5
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1	2 991,5	12,0	580,4	1,9
Diszkontkincstárjegy	1 588,6	6,7	1 359,4	5,5	-229,2	-1,2
Deviza	8 957,9	37,5	8 529,8	34,1	-428,1	-3,4
Összesen	23 569,9	98,7	24 215,4	96,9	645,5	-1,8
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3	781,3	3,1	470,2	1,8
Mindösszesen	23 881,1	100,0	24 996,7	100,0	1 115,6	0,0

A **költségvetés forintadóssága** július végéig 1073,6 milliárd forinttal nőtt, és 15 685,6 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 194,7 milliárd forint értékű, nemzetközi fejlesztési intézetektől projektfinanszírozási célú hitellehívás, másrészt a 22,3 milliárd forint értékű, MÁV-tól történő és az 52,3 milliárd forint értékű, BKV-tól történő forinthitel-átvállalás következtében nőtt, a 143,3 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 126,0 milliárd forinttal növekedett. A központi költségvetés forinthitel állománya július végén 700,2 milliárd forint értékű külföldi hitelező felé és 49,2 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 59,8%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 947,5 milliárd forinttal, 14 936,3 milliárd forintra nőtt július végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 598,0 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 580,4 milliárd forintos növekedésének, valamint a diszkontkincstárjegyek állományának 229,2 milliárd forintos csökkenésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 1,7 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 321,5 milliárd forinttal nőtt, a július végi állomány 1410,5 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 4,3 milliárd forintos növekedés következtében 33,1 milliárd forintra emelkedett július végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az *1 éves Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 26,6 milliárd forinttal 381,7 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. július végén a 223,6 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1151,4 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől kibocsátott Babakötvényből július végéig 4,5 milliárd forint összegben került sor értékesítésre, így

állománya elérte a 14,8 milliárd forintot. Július végén a lakossági állampapírok állománya 2991,5 milliárd forintot tett ki, ami 580,4 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* júliusban 74,0 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4319,9 milliárd forintos állampapír-állomány 553,3 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 1%-a, 43,8 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 99%-a, 4276,1 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje július végén 5,14 év volt.

A **központi költségvetés devizaadóssága** július végéig 428,1 milliárd forinttal 8529,8 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 136,2 milliárd forinttal, a MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 413,5 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 151,9 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 34,1%-át tette ki július végén.

A teljes adósság 25,7%-át kitevő **devizakötvények** esetében, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepedési kötvény 136,2 milliárd forint összegű értékesítését, a 387,0 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 121,0 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény-adósság 6421,8 milliárd forintot tett ki július végén, amely a 2014. év végéhez képest 371,7 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 8,4%-át tették ki július végén. A vizsgált időszak alatt a külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel-átvállalás, 26,5 milliárd forint törlesztés és 30,9 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 56,4 milliárd forinttal csökkent, és 2108,0 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az eurókötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratakor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően a mark-to-market betétnek a lejárt swaphoz eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya csökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény-lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz

képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015 első hét hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 470,2 milliárd forinttal nőtt, és július végén 781,3 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek júliusi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 1,7-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,6-ről 3,3-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 5 bázisponttal csökkent, és 0,95%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,95% lett, amely 10 bázisponttal alacsonyabb a júniusi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 2,04%-ot ért el az utolsó júliusi aukción, ami 1 bázisponttal meghaladja az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamot. Az *5 éves kötvény* utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam 2,63%-ot ért el, ami 28 bázisponttal alacsonyabb az utolsó júniusi aukción kialakulthoz képest, a *10 éves kötvény* utolsó júliusi aukcióján kialakult 3,46%-os átlaghozama 38 bázisponttal maradt el az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamtól.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos lejáraton 12-14 bázisponttal csökkent, a 3 éves lejáraton 11 bázisponttal emelkedett, míg az 5, 10 és 15 éves lejáraton 14-18 bázisponttal mérséklődött a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa júliusban 15 bázisponttal 1,35%-ra csökkentette a jegybanki alapkamat szintjét.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 13 bázisponttal 0,88%-ra, a 6 hónapos hozam 14 bázisponttal 0,88%-ra, a 12 hónapos hozam 12 bázisponttal 0,87%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 11 bázisponttal 2,22%-ra emelkedett, az 5 éves hozam 14 bázisponttal 2,84%-ra, a 10 éves hozam 14 bázisponttal 3,74%-ra, a 15 éves hozam 18 bázisponttal 3,98%-ra csökkent.

